

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 25 januari 1935 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

För den enligt § 42 mom. 2 i riksdagsordningen ett av lagutskotten åliggande granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning ha båda kamrarna till lagutskott hänvisat justitieombudsmannens vid innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Första lagutskottet, som verkställt granskningen, har för ifrågavarande ändamål från justitieombudsmansexpeditionen mottagit dels de diaries, vilka år 1934 förts i nämnda expedition och under justitieombudsmannens ämbetsresor, dels ock expeditionens registratur för samma år. Därjämte ha på särskild begäran handlingarna rörande vissa av justitieombudsmannen handlagda ärenden hållits utskottet tillhanda.

Över den numera fullbordade granskningen får utskottet härmed avgiva utlåtande.

I ämbetsberättelsen meddelas till en början, att justitieombudsmannen Ragnar Gyllenswärd dels med stöd av 25 § i instruktionen begagnat sig av semester under tiden från och med den 10 juni till och med den 24 juli, dels ock på grund av sjukdom åtnjutit ledighet från ämbetets utövande från och med den 14 maj till och med den 9 juni samt från och med den 25 juli till och med den 31 augusti samt att under nämnda tider justitieombudsmannens av riksdagen utsedda suppleant och efterträdare, revisionssekreteraren Nils Ljunggren, förestått ämbetet.

Ämbetsberättelsen upptager härefter redogörelser dels för sådana mot tjänstemän för fel eller försummelse i tjänsten anställda åtal, vilka under året blivit slutligen avgjorda eller i någon instans prövade, dels ock för ett ärende, som föranlett åtgärd för disciplinär bestraffning.

Justitieombudsmannen redogör vidare i berättelsen för vissa ärenden, som ej föranlett åtal eller åtgärd för disciplinär bestraffning, samt meddelar därvid, att han under denna avdelning, i likhet med vad tidigare skett, av utrymmesskäl intagit redogörelse för allenast ett tiotal under år 1934 behandlade ärenden av mera allmänt intresse.

I ämbetsberättelsen äro därefter intagna av justitieombudsmannen nedannämnda dagar under år 1934 till Konungen avlätna framställningar, nämligen

den 22 mars angående ändring i lagstiftningen om trafikförsäkring å motorfordon,

den 4 maj angående åtgärder till skydd för fastighetsägare i vissa fall vid utmätning för skatt,

den 13 augusti angående sammanslagning av Mellersta Roslags och Norra Roslags domsagor,

den 15 september angående åtgärder för åstadkommande av likformighet vid beräkning av strafftid, då avbrott i verkställighet äger rum till följd av ny rannsaking, och

den 16 november angående stämpelbeläggning av bevis över gjord anmälan enligt 6 § kungl. förordningen den 8 maj 1925 angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker.

Justitieombudsmannen Gyllenswärd har under år 1934 verkställt inspektion av vissa domstolar och andra myndigheter inom Stockholms län. I övrigt har justitieombudsmannens suppleant och efterträdare, revisionssekreteraren Ljunggren, verkställt inspektioner under ämbetsresor till Södermanlands, Kronobergs och Örebro län.

I avseende å vad under inspektionerna förekommit hänvisas i ämbetsberättelsen till det därunder förda diariet.

Över de under år 1934 handlagda klagomål och anställda åtal m. m. meddelas i berättelsen följande översikt:

»Antalet härstädes diarieförda ärenden under år 1934 — däri inbegripna 15 av tryckfrihetskommittén handlagda ärenden — har uppgått till 807.

Vid 1934 års början voro — fränsett ett antal balanserade ärenden av annan beskaffenhet — av förut inkomna klagomål eller eljest mot tjänstemän anhängiggjorda ärenden fortfarande under handläggning härstädes 81

Under år 1934 hava anhängiggjorts ärenden mot tjänstemän:

genom inkomna klagomål — däribland icke inberäknat ett antal anonyma skrifter, vilka icke diariieförts — ett antal av 489
samt på grund av anmärkningar, gjorda vid granskning av fångförteckningar eller vid ämbetsresa eller annorledes, ett antal av 140

Summa balanserade och inkomna ärenden mot tjänstemän 710

Till jämförelse härmed må erinras att antalet balanserade och inkomna ärenden mot tjänstemän uppgick under år 1932 till 660 och under år 1933 till 792.

Av berörda 710 ärenden hava under 1934:

1) såsom återkallade avskrivits	10
2) till annan myndighet överlämnats	8
3) efter vederbörandes hörande fått förfalla	134
4) efter annorledes verkställd utredning avskrivits	224
5) utan åtgärd avskrivits	165
6) till åtal hänvisats	14
7) föränlett annan åtgärd än åtal	97
8) föränlett framställning till Kungl. Maj:t	2

och äro vid 1934 års slut:

9) i avbidan på infordrad förklaring, påminnelse av avgivande eller annan utredning vilande	44
10) i avbidan på domstols eller myndighets beslut vilande	7
11) på prövning beroende	5
	<hr/> Summa 710

Under år 1934 har, såsom av ovanstående redogörelse framgår, i 14 ärenden, varav ett ärende avsett sex personer, beslutits anställande av åtal mot tjänstemän, nämligen

på grund av förd klagan mot	17
av annan anledning mot	2
	<hr/> Summa 19

Sålunda har för nedan angivna fel eller försummelse i tjänsten förordnats om åtal mot:

1) ledamöter i rådhusrätt för felaktigt förfarande vid handläggning av ärende rörande årsstämming (sid. 160 o. f.);

2) styresman vid interneringsanstalt för återfallsförbrytare för felaktigt förfarande i avseende å granskning av internerads brevväxling (sid. 103 o. f.);

3) landsfiskal för missbrukande av tjänsteställning såsom allmän åklagare (sid. 92 o. f.);

4) landsfiskal för missbrukande av tjänsteställning såsom allmän åklagare (sid. 140 o. f.);

5) extra landsfiskal för det han utan laga skäl tagit en person i förvar för fylleri (sid. 114 o. f.);

6) borgmästare för försummelse i fråga om granskning av anteckningar i fastighetsbok (sid. 146 o. f.);

7) häradsskrivare för utfärdande av felaktigt bevis;

8) landsfiskal för olaga kvarhållande av en för brott misstänkt person (sid. 170 o. f.);

9) ordförande i hästpremieringsnämnd för tagande av obehörig ersättning för tjänsteförrättning;

10) ordförande i taxeringsnämnd för förgrifliga yttranden i tjänsteskrivelser (sid. 155 o. f.);

11) extra fjärdingsman för övergrepp mot anhållen person (sid. 195 o. f.);

12) häradshövding för obehörig förklaring att anstånd enligt lagen angående villkorlig straffdom vore förverkat;

13) biträdande domare för felaktiga bevis; och

14) landsfiskal för felaktigt förfarande i utmätningsärende.»

Berättelsen upptager vidare meddelande därom, att sedan början av senaste lagtima riksdag någon förklaring av lag, i den ordning § 19 regeringsformen bestämmer, icke blivit av Kungl. Maj:t meddelad.

Vid berättelsen äro såsom bilagor fogade en tabell och fyra förteckningar. Tabellen avser samtliga av 1934 års riksdag avlätna skrivelser m. m. i nummerföljd enligt fjortonde samlingen av bihanget till riksdagens protokoll. Förteckningarna upptaga dels de av 1934 års riksdag till Konungen avlätna skrivelser jämte uppgifter om de åtgärder, som under nämnda år vidtagits i anledning av samma skrivelser, dels sådana i sistberörda förteckning angivna ärenden, som vid utgången av år 1934 ännu voro i sin helhet eller till någon del på Kungl. Maj:ts prövning beroende, dels ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från riksdagen före år 1934 men vid samma års början varit i sin helhet eller till någon del oavgjorda, jämte uppgift om den behandling, dessa ärenden undergått under år 1934, dels ock ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från justitieombudsmannen före den 1 januari 1934 och vari under år 1934 åtgärd vidtagits eller vilka vid samma års slut ännu voro på Kungl. Maj:ts prövning beroende, jämte kortfattad uppgift om ärendenas behandling.

Vid den granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning, som utskottet grundlagsenligt förehaft, har någon anledning till anmärkning icke förekommit, vilket utskottet härmed för riksdagen

anmäler.

Stockholm den 25 januari 1935.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerman, Anderson i Hägelåkra, Svenson i Eskhult, Norling, Velandar, Branting och von Mühlensfels;

från andra kammaren: herrar Lindqvist, Nilsson i Antnäs, Hedlund i Östersund, Ryberg och Sjögren, fru Östlund samt herrar Olsson i Rimfors och Hillgård.
